

گیاهان گوشتخوار کم کم به خانه های خیلی از ما راه پیدا می کنند. درباره آنها چه می دانید؟

گلدام!

بیست و پنج خرداد، روز ملی گل و گیاه است. اولین تصویری که با شنیدن کلمه گل و گیاه به ذهن هر کدام از ما می رسد هر چیزی هم که باشد قطعا مفهومی از لطافت و زیبایی در آن هست. همه مان اسم گل و گیاه معمولی و آپارتمانی به گوش مان خورده و تا حدودی هم از نوع و مدل تغذیه شان اطلاعاتی داریم. اما همیشه هم اینجوری نیست. در دنیای آنها هم گل و گیاهانی هستند که خیلی لطیف نیستند و گوشتخوارند. شاید تصویری که با شنیدن اسم گیاه گوشتخوار در ذهن خیلی ها شکل می گیرد، گیاهی باشد که دهان خیلی بزرگی دارد و هر چیزی را به درون خودش می کشاند، حتی یک انسان را. اما اگر بدانیم این روزها خیلی ها برای خرید گلدان های خانه شان سراغ گل های گوشتخوار می روند، احتمالا نظرم ان عوض می شود.

احمد داوری

خبرنگار

رشد و تغذیه گیاهان گوشتخوار چگونه است؟

۱. این گیاهان معمولا به هوای آفتابی، گرم و مرطوب نیاز دارند. اگر در محیطی به دور از حشرات نگهداری شوند باید هر چند وقت یک بار به آنها حشره داد.
۲. حشرات را نباید یکپهلو و به طور یکجا در قسمت تله این گیاهان انداخت. هر تله گیاه گوشتخوار می تواند تعداد مشخصی از حشرات را به دام بیندازد. می توان هر نوع حشره مرده یا زنده را به این گیاهان داد، ولی نوع خاصی از گیاهان حشره خوار فقط حشره زنده می خورند.
۳. اگر گیاهان گوشتخوار را در کنار دیگر گیاهانی قرار بدهید که با حشرات درگیر هستند خیلی به تغذیه شان کمک خواهد شد.
۴. از دست زدن بیش از حد به این گیاهان و پرهیزشان خودداری کنید. این کار باعث از بین رفتن گیاه می شود.
۵. بعد از هر شکار، برگ ها تغییر رنگ می دهند و قهوه ای می شوند و این یعنی گیاه پژمرده شده است. این برگ ها باید چیده شوند تا برگ های جدید رشد کنند.
۶. در فصل زمستان، برگ ها حالتی به خود می گیرند که انگار مرده اند چون برگ ها خشک می شوند و می ریزند. گول این حالت را نخورید چون در این حالت گیاه در حال استراحت است.

گیاهان گوشتخوار چگونه شکار می کنند؟

گیاهان گوشتخوار در مدل شکارشان به دو دسته فعال و غیرفعال تقسیم می شوند. اما به طور کلی این گیاهان با پنج روش شکار می کنند: چسبندگی، مکندگی، بسته شدن برگ ها، افتادن طعمه در گودال گیاه و ایجاد تله. گیاهانی که به روش تله شکار می کنند، چون برگ های گیرنده شان برای عمل فتوسنتز مناسب نیستند و رشد کم و آهسته ای دارند، موقع شکار و زمانی که حیوان، پرنده کوچک یا حشره ای روی برگ هایشان قرار بگیرد، حالت و فرم برگ ها به طور ناگهانی و در زمانی کمتر از یک ثانیه بسته می شود و شکار را به درون خودش می کشاند. بعد گیاه تیغ هایش را درون بدن شکار می کند و شیره جانش را به وسیله خار هایش می مکد. البته هر نوع حشره و پرنده ای باعث نمی شود این گیاه تحریک بشود و او را درون خودش بکشد و واکنشی نشان بدهد. در بعضی از گونه های این گیاهان به خاطر وجود نور ماورای بنفشی که دارند حشرات به آن جذب می شوند و به دام می افتند. در چند نوع دیگر، گیاه ماده چسبناک و لزجی از خودش ترشح می کند. این کار باعث می شود حشره یا پرنده کوچک گول بخورد و صید شود. یک مدل جالب دیگر برای شکار حشره این است که گیاه در آب، لایه های شفافی مانند تور درست و جانوران در آب را شکار می کند.

گیاه گوشتخوار چیست؟

معمولا گیاهان مواد غذایی مورد نیازشان را از خاک می گیرند و در جایی هستند که دما، رطوبت و نور کافی بهشان می رسد. اما گیاهانی هم هستند که از شرایط رشد، خاک مناسب را نداشته باشند. مهم ترین منبع تغذیه هر گیاه خاک مناسب است و اگر این مسأله رعایت نشود گیاه در مدت چند روز پژمرده می شود و از بین می رود. گیاه گوشتخوار معمولا در مرداب ها، باتلاق ها و جاهایی که خاک با مواد مغذی خیلی کم باشد، رشد می کند. خاک این جور مناطق مواد مغذی لازم را ندارد. این گیاهان برای این که به رشدشان ادامه بدهند و برای دریافت نیتروژن و دیگر مواد غذایی لازم، مجبور هستند این کمبود را از جاهای دیگر جبران کنند. مگس ها، حشرات، پرندگان کوچک و بندپایانی مانند عنکبوت این کمبود را جبران می کنند. حدود ۶۰۰ نوع و گونه گیاه گوشتخوار در دنیا وجود دارد.

معروف ترین گیاهان گوشتخوار که می توان در خانه نگهداری کرد

دروزا (شبیم خورشید): این گیاه در بسترهای خشک خزه رشد می کند و خیلی هم کمیاب است. روی برگ این گیاه تعداد زیاد تارهای سوزنی وجود دارد که نوک هر کدام از آنها یک قطره ماده چسبناک وجود دارد که شبیه شبیم است. این ماده چسبناک باعث می شود حشرات به آن بچسبند. تارهای ریز یک آنزیم ترشح می کنند که باعث هضم حشره می شود. کار هضم ممکن است تا دو روز هم طول بکشد.

رنگین کمان: این گیاه هم نوع بیابانی دارد و هم نوع آبی. دور ساقه این گیاه در زمان تابیدن نور آفتاب می درخشد و به شکل رنگین کمان دیده می شود. ساقه های این گیاه غده های چسبنده دارد و باعث می شود حشره به دام بیفتد. این غده ها مانند تله عمل می کنند و حشره به هوای شیرین بودن روی ساقه می نشیند و به دام می افتد.

ساراسنیا: این گیاه بیشتر در مناطق سواحل شرقی آمریکای شمالی و جنوب شرقی کانادا رشد می کند. گلدهی این گیاه در فصل بهار است و بعد از آن برگ هایش حالت کوزه ای شکل به خود می گیرد. این گیاه رنگ زیبا و بوی خوبی دارد و بر لبه اش شیره ترشح می شود. این عوامل باعث می شود حشره جذب شود و در نهایت به دام بیفتد. حالت برگ هایش طوری است که حشره به دام افتاده یک مسیر یک طرفه را می رود و آنجا به دام می افتد و توسط آنزیم ها تجزیه می شود.

ونوس حشره خوار: این گیاه در مرداب های سواحل شرقی آمریکای شمالی رشد می کند. این گیاه را می توان در گلخانه هم پرورش داد. هر سه هفته یک بار حشره می خورد و با هر بار خوردن رشد می کند. شکار این گیاه به این صورت است که با استفاده از برگ های خود که شبیه صدف است حشره را جذب می کند و وقتی حشره وارد برگ هایش می شود آرواره های خود را می بندد و تا زمانی که حشره به طور کامل هضم نشده باشد، آرواره را باز نمی کند.

